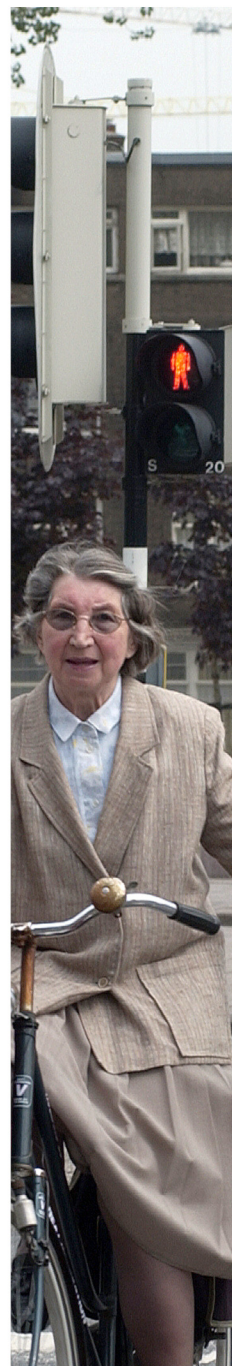
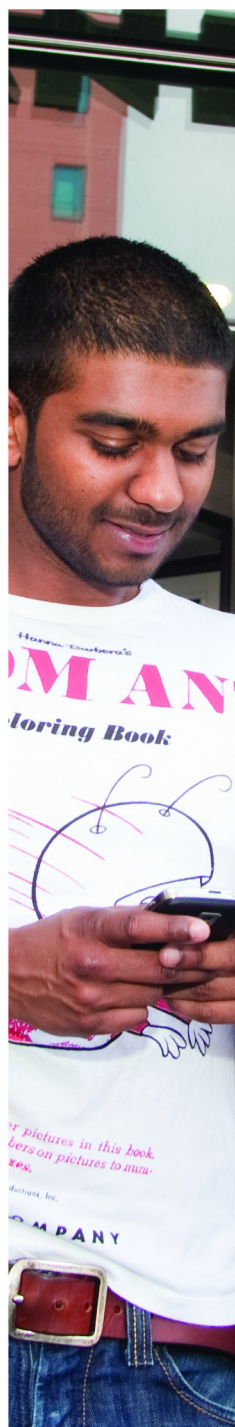
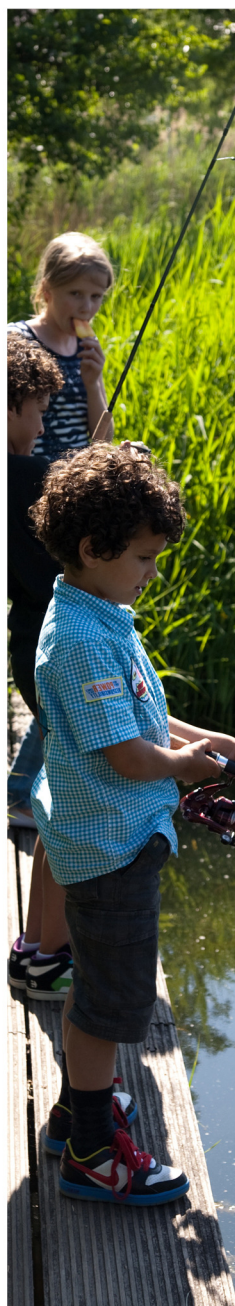

Mening van Rotterdammers over straatartiesten in de eigen stad

Onderzoek en Business Intelligence

Straatartiesten

Mening van Rotterdammers over
straatartiesten in de eigen stad

Annemarie Roode en Martijn Epskamp

Onderzoek en Business Intelligence (OBI)
januari 2014

In opdracht van Raadscommissie Jeugd, Onderwijs, Cultuur
en Sport

© Onderzoek en Business Intelligence (OBI)

Project: 13-A-0347

Postadres:
Postbus 21323
3001 AH Rotterdam

Telefoon: (010) 267 15 00
E-mail: onderzoek@rotterdam.nl
Website: www.rotterdam.nl/onderzoek
Twitter: @Onderzoek010

Inhoudsopgave

1	Samenvatting en conclusies	5
2	Inleiding	6
3	Mening van Rotterdammers over straatartiesten	7
4	Bijlage Vragenlijst	12

1 Samenvatting en conclusies

Onderzoeksopzet

Bijna 2.000 Rotterdammers hebben meegedaan aan een onderzoek naar straatartiesten. Het onderzoek is uitgevoerd in opdracht van de raadscommissie Jeugd, Onderwijs, Cultuur en Sport (JOCS) van de gemeente Rotterdam.

Regulering straatartiesten

Uit het onderzoek blijkt dat de meerderheid van de Rotterdammers voorstander is van regulering door de gemeente wanneer het straatartiesten betreft. Ook is men meer vóór dan tegen het vooraf beoordelen van de kwaliteit van de optredens van straatartiesten. Overlast door versterkt geluid, slechte kwaliteit van optredens, bedelen op straat, te lang een straatartiest op één plek, zijn voorbeelden van zaken die men hiermee wil voorkomen.

Houding ten opzichte van straatartiesten

Echter de houding van Rotterdammers ten opzichte van straatartiesten is, wanneer overlast wordt voorkomen, positief. Zo vindt de meerderheid van de Rotterdammers optredens van straatartiesten in de binnenstad gezellig, zijn straatartiesten volgens de helft van de respondenten ook buiten het centrum welkom en blijven de meeste Rotterdammers (wel eens) kijken. Rotterdammers zijn minder positief over straatartiesten wanneer zij een terras bezoeken. Optredens van straatartiesten bij een terras kan volgens de respondenten zolang men niet gehinderd wordt door geluidsoverlast en/of het om geld vragende straatartiesten. Straatartiesten in winkelgebieden, en ook in het in winkelgebied in de eigen buurt, worden gewaardeerd, maar bij het doen van de dagelijkse boodschappen heeft men er minder behoefte aan. Voor straatartiesten die met geluidsversterkers werken en voor draaiorgels geldt dat veel Rotterdammers liever niet willen dat ze optreden in overdekte winkelcentra vanwege geluidsoverlast.

2 Inleiding

Op verzoek van de raadscommissie Jeugd, Onderwijs, Cultuur en Sport (JOCS) van de gemeente Rotterdam is een onderzoek uitgevoerd over hoe Rotterdammers de aanwezigheid van straatartiesten beleven. De aanleiding van het onderzoek is het mogelijk opheffen van het vergunningenstelsel voor straatartiesten. Er is nu een verbod op artistieke uitingen in het centrum van Rotterdam en in de winkelcentra van Prins Alexander, tenzij hiervoor ontheffing wordt verleend. Voordat in de raad een besluit wordt genomen het verbod op artistieke uitingen al dan niet op te heffen, heeft de commissie JOCS besloten eerst de bewoners van Rotterdam te raadplegen. De onderzoeksafdeling van de gemeente Rotterdam, Onderzoek en Business Intelligence (OBI), heeft het onderzoek uitgevoerd. Er wordt antwoord gegeven op de volgende vragen:

1. Hoe ervaren Rotterdammers straatartiesten die op straat, in een winkelgebied of bij een terras optreden?
2. Op wat voor plekken in de openbare ruimte vinden Rotterdammers dat straatartiesten mogen optreden?
3. Vinden bewoners dat de gemeente erop moet toezien dat straatartiesten aan (enige) kwaliteitseisen voldoen?

De vragenlijst (bijgevoegd in de bijlage) is voorgelegd aan 3.000 panelleden van het Digitaal Stadspanel Rotterdam (DSR) én aan 2.240 personen die bij schriftelijke enquêtes¹ hebben aangegeven mee te willen doen aan onderzoek ten behoeve van de gemeente Rotterdam. De respons op de vragenlijst is 38 procent. De uitkomsten van het onderzoek zijn om de representativiteit te verhogen, gewogen naar opleidingsniveau².

Er is gekozen voor het gebruik van het onderzoeksinstrument Digitaal Stadspanel Rotterdam (DSR) omdat hiermee het mogelijk is een onderzoek in een kort tijdsbestek uit te voeren en omdat de kosten laag zijn. Vanwege deze redenen is er tevens gekozen voor een beknopte rapportage. Het DSR leent zich uitstekend voor het voorleggen van concrete onderwerpen waarover de mening van Rotterdammers moet worden gepeild. Hierdoor draagt het gebruik van het DSR bij aan het vergroten van het draagvlak van besluiten van de raad.

In het volgende hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek weergegeven.

¹ Het betreft hier het Wijkonderzoek 2013 en de Vrijtijdsomnibus 2013. De respondenten hebben aangegeven vaker mee te willen doen aan onderzoek. Aan hen is tevens de vraag gesteld of men lid wil worden van het DSR.

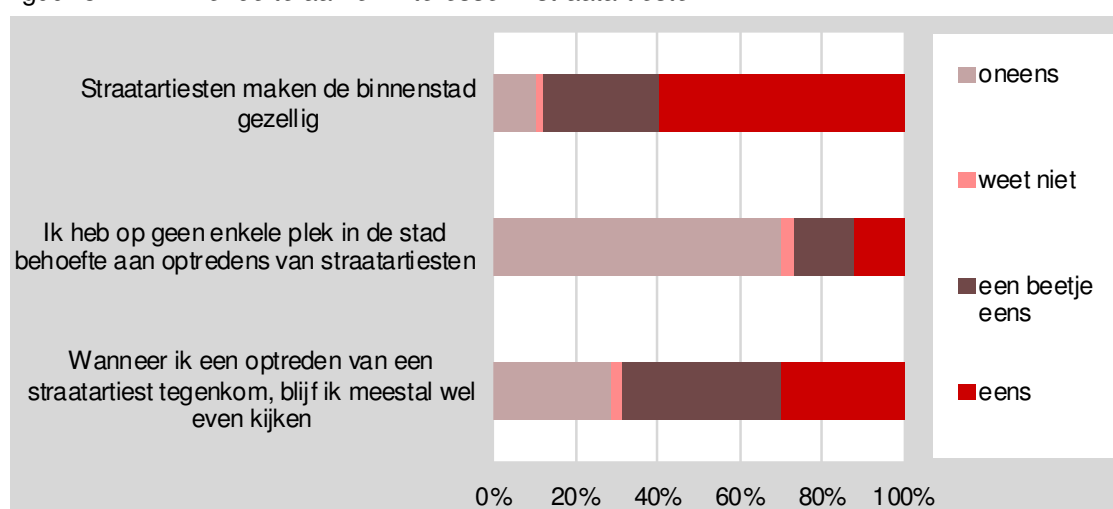
² Hiervoor is het opleidingsniveau verdeeld naar laag (vmbo-niveau en lager), midden (mbo-niveau, havo, vwo) en hoog (hbo en wo) gebruikt, bron Omnibusenquête 2013.

3 Mening van Rotterdammers over straatartiesten

Behoefte aan en interesse in straatartiesten

In het onderzoek zijn uitspraken over straatartiesten aan de respondenten voorgelegd. Allereerst zijn er uitspraken die inzicht geven in de mate waarin Rotterdammers behoefte hebben aan straatartiesten of erin geïnteresseerd zijn.

Figuur 3-1 *Behoefte aan en interesse in straatartiesten*

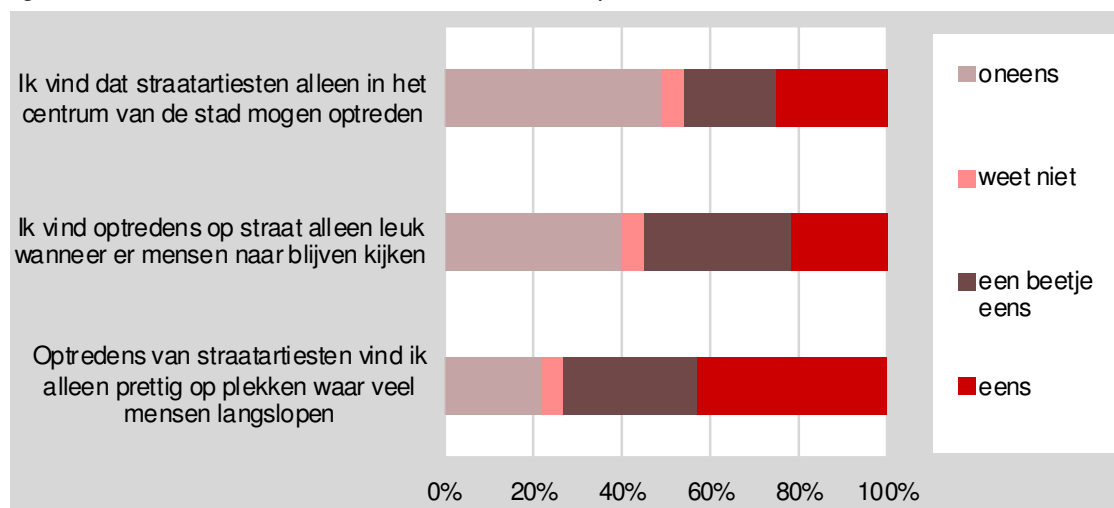
De meeste Rotterdammers vinden dat straatartiesten de binnenstad gezellig maken. Slechts 10 procent vindt dit juist niet. Andersom zijn er relatief weinig Rotterdammers die op geen enkele plek in de stad behoefte hebben aan optredens van straatartiesten. Er kan worden gezegd dat de meeste Rotterdammers straatartiesten van toegevoegde waarde vinden.

De derde uitspraak geeft inzicht in de mate waarin Rotterdammers daadwerkelijk geïnteresseerd zijn in straatartiesten. Drie tiende van de Rotterdammers is het eens met de uitspraak "Wanneer ik een optreden van een straatartiest tegenkom, blijf ik meestal wel even kijken." Vier tiende is het hier een beetje mee eens en drie tiende is het hiermee oneens. Hieruit blijkt dat veel Rotterdammers (wel eens) blijven kijken bij een optreden.

Voorwaarden voor optredens van straatartiesten

De volgende uitspraken waarop de respondenten hebben gereageerd, geven inzicht in de mate waarin Rotterdammers positief of negatief staan tegenover straatartiesten in specifieke situaties, bijvoorbeeld wanneer ze optreden buiten het centrum, wanneer ze rondgaan om geld te vragen of wanneer ze optreden in winkelgebieden.

Figuur 3-2 Straatartiesten in het centrum en op straat

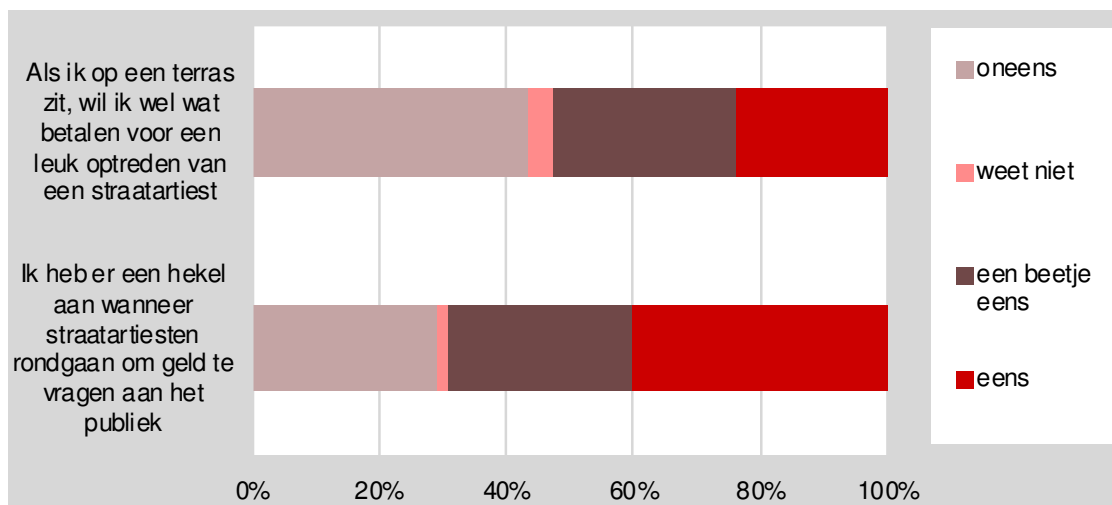

Optredens alleen in het centrum: Een kwart van de Rotterdammers vindt dat straatartiesten alleen in het centrum van de stad mogen optreden, twee vijfde is hier een beetje mee eens. De helft van respondenten vindt dat straatartiesten ook buiten het centrum mogen optreden.

Optredens met veel of weinig publiek: Ongeveer een kwart van de Rotterdammers is het eens met de uitspraak dat optredens op straat alleen leuk zijn wanneer er mensen naar blijven kijken. Een derde is het hiermee een beetje eens. Twee vijfde vindt optredens op straat leuk of niet leuk ongeacht of er geïnteresseerd publiek is.

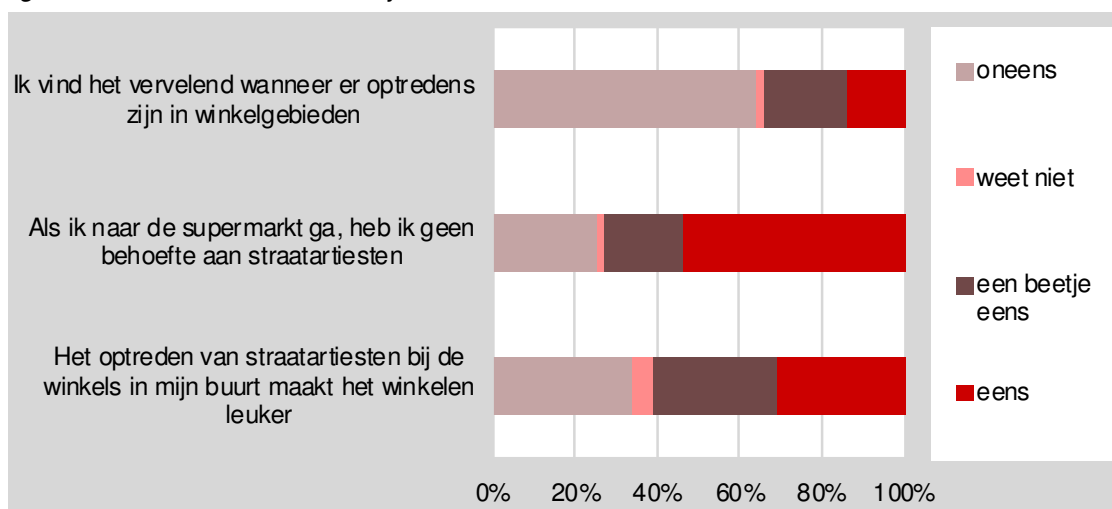
Optredens op drukke of minder drukke plekken: De derde uitspraak laat zien dat de meeste Rotterdammers (43 procent is het eens, 30 procent een beetje eens) optredens van straatartiesten prettiger vinden op plekken waar veel mensen langslopen.

Figuur 3-3 Betalen aan straatartiesten

Betalen van straatartiesten: De uitspraken gaan over het betalen van straatartiesten. De helft van de Rotterdammers wil als hij of zij op een terras zit (eventueel) wel wat betalen voor een leuk optreden van een straatartiest. Echter 44 procent van de Rotterdammers wil dit juist niet. Andersom blijkt dat drie op de vijf Rotterdammers er een (beetje) hekel aan heeft wanneer straatartiesten rondgaan om geld te vragen aan het publiek. Slechts drie op de tien is het niet eens met de uitspraak. Uit de antwoorden op de twee uitspraken blijkt dus dat relatief veel Rotterdammers gereserveerd staan tegenover het betalen van straatartiesten. Uit de open vraag blijkt dat men vrij wil zijn om geld te geven. Het expliciet vragen om geld op een terras voor een optreden wordt door de respondenten als onprettig ervaren.

Figuur 3-4 Straatartiesten bij winkels

Straatartiesten bij winkels: Deze uitspraken hebben betrekking op optredens van straatartiesten bij winkels. Twee derde van Rotterdammers heeft geen problemen met optredens van straatartiesten in winkelgebieden. Wel blijkt dat de meeste Rotterdammers geen behoefte hebben aan straatartiesten als zij naar de supermarkt gaan. Drie op de vijf van de Rotterdammers is het (een beetje) eens met

de uitspraak dat optredens van straatartiesten het winkelen in de eigen buurt leuker maken. Ruim een derde deel is het hiermee oneens. Uit de reacties op de drie uitspraken valt af te leiden dat Rotterdammers straatartiesten bij winkels veelal wel waarderen, maar minder tijdens het doen van de dagelijkse boodschappen.

Plekken die Rotterdammers geschikt vinden voor optredens van straatartiesten

Tabel 3.1 laat voor verschillende soorten plekken zien in hoeverre Rotterdammers deze geschikt vinden voor optredens van straatartiesten. Dit is weergegeven voor vier verschillende soorten straatartiesten: muzikanten zonder geluidsversterkers, muzikanten met geluidsversterkers, artiesten met draaiorgels en artiesten die geen muziek maken (zoals acteurs, performers en sneltekenaars).

Tabel 3.1 Plekken die Rotterdammers geschikt vinden voor optredens van straatartiesten

	Onversterkt	Versterkt	Draaiorgels	Geen muziek
Op een plein	81%	70%	74%	82%
In een winkelgebied in de open lucht	72%	50%	74%	76%
In een overdekt winkelcentrum	45%	11%	10%	66%
Bij een terras	40%	15%	21%	43%
In een uitgaansgebied	52%	43%	28%	54%
Andere plek	6%	5%	5%	5%
Er is geen geschikte plek	6%	19%	12%	6%

De meeste Rotterdammers vinden pleinen en winkelgebieden in de open lucht geschikte plekken voor artiesten die *onversterkte muziek* maken. Overdekte winkelcentra, terrassen en uitgaansgebieden vindt ongeveer de helft (40 tot 52 procent) van de Rotterdammers geschikte plekken voor deze groep straatartiesten.

Voor muzikanten die *versterkte muziek* maken vindt 70 procent van de Rotterdammers pleinen geschikt als plekken om op te treden. Respectievelijk 50 en 43 procent van de Rotterdammers vindt winkelgebieden in de open lucht en uitgaansgebieden eveneens geschikt. Overdekte winkelcentra en terrassen worden over het algemeen ongeschikt gevonden voor artiesten die versterkte muziek maken. Uit de opmerkingen van de respondenten bij de open vraag blijkt dat straatartiesten met versterkte muziek vaker als hinderlijk worden ervaren dan straatartiesten met onversterkte muziek, met name in de buurt van terrassen.

Drie kwart van de Rotterdammers vindt pleinen en winkelgebieden in de open lucht geschikt voor *draaiorgels*. Daar staat tegenover dat de meeste Rotterdammers overdekte winkelcentra, terrassen en uitgaansgebieden ongeschikt vinden voor draaiorgels. Draaiorgelliefhebbers zien het draaiorgel graag op de markt of rondtrekkend door de straten in een woonwijk, blijkt uit de open antwoorden. Straatartiesten die *geen muziek* maken “scoren” op alle voorgelegde plekken het hoogst. De meeste Rotterdammers vinden pleinen, winkelgebieden in de open lucht en overdekte winkelcentra geschikt voor deze straatartiesten. Ongeveer de helft vindt terrassen en uitgaansgebieden geschikt voor straatartiesten die geen muziek maken.

Respondenten konden ook andere plekken noemen die zij geschikt vinden voor optredens van straatartiesten. Voor elke soort straatartiest heeft 5 of 6 procent van de respondenten andere plekken genoemd. Genoemde plekken zijn onder andere markten, parken, evenementlocaties, de straten rondom musea en in en bij het openbaar vervoer.

Uit de onderste rij van de tabel blijkt dat 6 procent van de Rotterdammers geen enkele plek geschikt vindt voor optredens van straatartiesten die onversterkte muziek of geen muziek maken. Voor muzikanten die versterkte muziek maken en voor draaiorgels gaat het om hogere percentages,

respectievelijk 19 en 12 procent. Uit de open antwoorden blijkt dat dit vooral te maken heeft met geluidsoverlast.

Eisen stellen aan straatartiesten

Met de uitspraak "Optredens van straatartiesten moeten vooraf op kwaliteit worden beoordeeld" is 45 procent van de Rotterdammers het eens en ruim een kwart het een beetje mee eens. Een aanzienlijk kleiner aandeel van 24 procent is het hiermee oneens. Per saldo is de Rotterdamse bevolking dus meer vóór dan tegen het vooraf beoordelen van de kwaliteit van straatartiesten.

Twee derde van de Rotterdammers vindt dat straatartiesten *niet* zonder toestemming van de gemeente in het openbaar gebied mogen optreden. Krap een kwart vindt dat dit juist wel moet kunnen. De rest van de Rotterdammers (11 procent) heeft over dit onderwerp geen mening.

Verreweg de meeste Rotterdammers (86 procent) vinden dat de gemeente eisen mag stellen aan optredens van straatartiesten om hinder van straatartiesten te voorkomen. Acht procent vindt dat de gemeente dit niet mag doen en 5 procent heeft geen mening.

Uit de open antwoorden blijkt dat voorstanders van regulering vooral beducht zijn voor straatartiesten die muziek of zang of andere kunsten uitvoeren die niet om aan te horen of aan te zien zijn, voor het opdringerig geld vragen, voor bedelen, voor de toename van Oost-Europeanen op straat. Optredens bij terrassen en bij winkels kunnen, vooral wanneer het gepaard gaat met versterkt geluid, als hinderlijk worden ervaren door gasten, en ook door winkeliers en horeca-uitbaters. Regulering kan bestaan uit het vooraf beoordelen van kwaliteit, een klein gedeelte van de respondenten vindt dat alleen plek en lengte van optredens moeten worden geregeld. De gemeente wordt niet altijd in staat geacht kwaliteit in te schatten. Er wordt door sommige respondenten gewezen op andere grote steden zoals Londen, Parijs, New York waar ook regels zijn ingevoerd. Een minderheid vindt regulering vooraf niet nodig omdat de kwaliteit bepaalt of een straatartiest succesvol is of niet.

4 Bijlage Vragenlijst

In deze vragenlijst wordt gevraagd naar uw mening over straatartiesten. Dit zijn artiesten die optreden op straat, op pleinen of in publieke ruimtes, bijvoorbeeld als muzikant, acrobaat, acteur, performer of sneltekenaar.

- 1. We leggen u eerst een aantal uitspraken over straatartiesten voor. U kunt aangeven of u het hiermee eens, een beetje eens of oneens bent. (Er wordt ook de mogelijkheid “weet niet” gegeven.)**

Wanneer ik een optreden van een straatartiest tegenkom, blijf ik meestal wel even kijken.
Optredens van straatartiesten vind ik alleen prettig op plekken waar veel mensen langslopen.
Ik heb er een hekel aan wanneer straatartiesten rondgaan om geld te vragen aan het publiek.
Als ik naar de supermarkt ga, heb ik geen behoefte aan straatartiesten.
Optredens van straatartiesten moeten vooraf op kwaliteit worden beoordeeld.
Ik heb op geen enkele plek in de stad behoefte aan optredens van straatartiesten.

- 2. We leggen u nog een aantal uitspraken over straatartiesten voor. U kunt aangeven of u het hiermee eens, een beetje eens of oneens bent. (Er wordt ook de mogelijkheid “weet niet” gegeven.)**

Ik vind optredens op straat alleen leuk wanneer er mensen naar blijven kijken.
Straatartiesten maken de binnenstad gezellig.
Het optreden van straatartiesten bij de winkels in mijn buurt maakt het winkelen leuker.
Ik vind het vervelend wanneer er optredens zijn in winkelgebieden.
Als ik op een terras zit, wil ik wel wat betalen voor een leuk optreden van een straatartiest.
Ik vind dat straatartiesten alleen in het centrum van de stad mogen optreden.

- 3. Welke plekken vindt u geschikt voor optredens van muzikanten die geen geluidsversterker gebruiken? We vragen u aan te geven welke plek u geschikt vindt. U kunt meer plekken aangeven.**

Op een plein
In een overdekt winkelcentrum
Bij een terras
In een winkelgebied in de open lucht
In een uitgaansgebied
Anders:
Er is geen geschikte plek

4. Welke plekken vindt u geschikt voor optredens van muzikanten die wel een geluidsversterker gebruiken? We vragen u aan te geven welke plek u geschikt vindt. U kunt meer plekken aangeven.

Op een plein
In een overdekt winkelcentrum
Bij een terras
In een winkelgebied in de open lucht
In een uitgaansgebied
Anders:
Er is geen geschikte plek

5. Welke plekken vindt u geschikt voor een draaiorgel? We vragen u aan te geven welke plek u geschikt vindt. U kunt meer plekken aangeven.

Op een plein
In een overdekt winkelcentrum
Bij een terras
In een winkelgebied in de open lucht
In een uitgaansgebied
Anders:
Er is geen geschikte plek

6. Welke plekken vindt u geschikt voor optredens van overige straatartiesten (die geen muziek maken), bijvoorbeeld een acteur, een performer of een sneltekenaar? We vragen u aan te geven welke plek u geschikt vindt. U kunt meer plekken aangeven.

Op een plein
In een overdekt winkelcentrum
Bij een terras
In een winkelgebied in de open lucht
In een uitgaansgebied
Anders:
Er is geen geschikte plek

7. Vindt u dat iedereen in het openbaar gebied zonder toestemming van de gemeente mag optreden als straatartiest?

Ja
Nee
Weet niet

8. Vindt u dat de gemeente om hinder van straatartiesten te voorkomen, eisen mag stellen aan optredens van straatartiesten?

Ja
Nee

Weet niet

9. Wanneer u nog een opmerkingen heeft over het onderwerp straatartiesten, kunt u dit hieronder noteren.

Open antwoord